

Projekt je rozdelený na etapy:

- Zhromaždenie podkladov pre argumentáciu (súčastou tejto etapy bol workshop „Kvačany 1993“). Na workshope sa zúčastnili rôzni experti, ktorých cieľom bolo vypracovať model rodinnej farmy alebo penziónu na poskytovanie služieb vo vidieckom turizme.

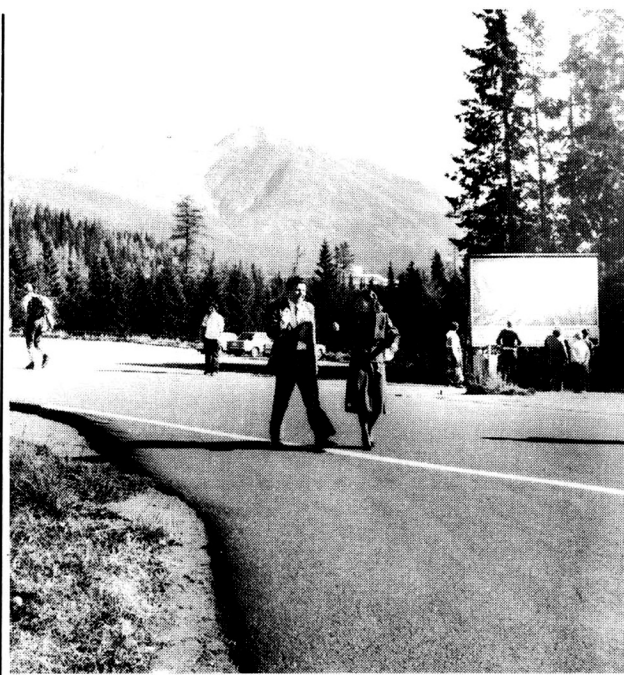
- Usporiadanie „Letnej školy architektúry“ v spolupráci s doc. Jankou Krivošovou, kde študenti FA STU Bratislava vypracovali rôzne modely vidieckeho penziónu, resp. rodinných fariem (leto 1994).

- Spracovanie propagačného materiálu.

- Prezentácia čiastkových výsledkov (masmédiá), prednášková činnosť, výstava dosiahnutých výsledkov (január-september 1994).

Projekt zabezpečuje A-projekt, spol. s r.o., a spolupracujúce subjekty (Spoločnosť pre trvalo udržateľný život, Agentúra pre rozvoj Podtatranského regiónu, SZOPK, Fakulta architektúry STU).

Vlasta Körnerová

Obnova vidieckych sídiel a krajiny v Bielych Karpatoch

Na hraniciach medzi Slovenskou a Českou republikou sa rozkladá pohorie Biele Karpaty, na značnej časti tohto územia je vyhlásená Chránená krajinná oblasť Biele a Bílé Karpaty. V tomto regióne treba okamžite začať uskutočňovať projekt záchrany kopaničiarskeho osídlenia. Projekt bude mať modelový charakter. Toto územie sa vybralo na základe viacerých vzájomne pôsobiacich faktorov:

- Obyvateľstvo i obce v Bielych Karpatoch patria medzi chudobnejšie v Českej i Slovenskej republike.

- Treba zachrániť kopaničiarske osídlenie a pôvodné hospodárenie v kraji.

- Rozdelením Československa tu vznikli dva prihraničné regióny a sťažené podmienky na život miestneho obyvateľstva.

- Ekonomický rozvoj oblasti sa viaže na rešpektovanie špecifických podmienok Chránenej krajinnnej oblasti Biele Karpaty.

Cieľom projektu je hľadať a na konkrétnych prípadoch overiť nové efektívne zdroje príjmov v tejto oblasti, pri rešpektovaní zásad ochrany prírody, udržaní historického ko-

paničiarskeho osídlenia, pôvodného hospodárenia v krajine v duchu zásad trvalo udržateľného rozvoja.

Dosiahnutie týchto cieľov s okamžitým účinkom nám umožní efektívne získanie a nasadenie financií pre vybrané sídla v Bielych Karpatoch na:

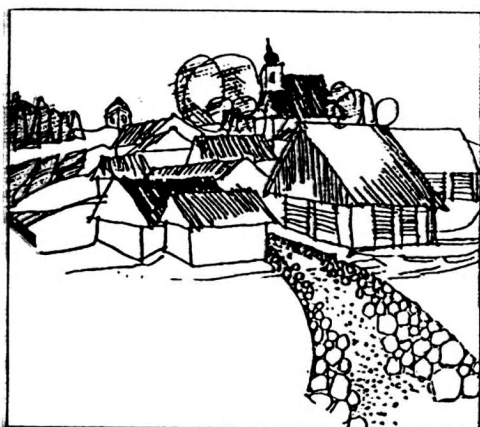
- spracovanie modelových projektov ďalšieho rozvoja na základe prieskumov a analýz vo vybraných lokalitách,

- stanovenie postupov na podporu poľnohospodárstva, s ohľadom na ochranu flóry a fauny,

- realizáciu modelových projektov,

- výchovu a školenie obyvateľov i miestnej samosprávy.

Aby sa tento projekt mohol aplikovať na ďalších územiach a aby sa v Bielych Karpatoch riešil čo najväčší rozsah územia, vybrali sme pre modelové riešenie na slovenskej strane severnú časť - obce Lednica, Červený Kameň, Mikušov-

ce, Vršatské Podhradie, Krivoklát (v okrese Považská Bystrica), Horné Srnie, Horná Súča, Trenčianska Závada, Dolná Súča (v okrese Trenčín), v České republice obce Pitín, Hoštětín, Starý Hrozenkov, Žitková, Vápenice, Vyškovec, Lopeník, Březová, Strání (v okrese Uherské Hradiště).

Projekt sa rozhodla riešiť Spoločnosť pre trvalo udržateľný život (STUŽ) Českej i Slovenskej republiky. Keďže jedným z cieľov STUŽ je vytváranie a presadzovanie koncepcií trvalo udržateľného spôsobu života na miestnej, regionálnej i medzinárodnej úrovni, vytvorila na riešenie týchto problémov regionálnu pobočku Biele Karpaty, ktorej partnerom je Regionálne združenie miest a obcí stredného Pavažia.

Viktor Nižňanský
Dagmar Lišková

Stanovisko Společnosti pro trvale udržitelný život k perspektivám ekologického výzkumu v České republice

Společnost pro trvale udržitelný život (STUŽ) vychází z přesvědčení, že řešení tíživých ekologických problémů zděděných z minulosti, prevence dalších ekologických škod i nezbytnost systematické strategie trvale udržitelného způsobu života vyžaduje zachování a kvalitativní rozvoj alespoň minimální kapacity ekologické výzkumné základny. Tento výzkum by měl být zaměřen nejen na ekologii živočišných a rostlinných druhů včetně ekologie člověka, ekosystémů a krajiny jako celku, ale také na péči o životní prostředí v místním, celostátním i regionálním měřítku. Výzkum by měl být zabezpečen v rámci Akademie věd České republiky (AV ČR), vysokých škol, nezávislých vědeckých pracovišť a nadací. STUŽ proto:

- Vyjadřuje hluboké znepokojení nad zcela nedostatečnou pozorností a finanční podporou, kterou vláda a její instituce věnují vědě obecně a ekologické vědě zvlášť. Po rozhodnutí vlády o radikálním snížení rozpočtu AV ČR na r. 1993 (navíc učiněném velmi pozdě) hrozí reálné nebezpečí překotného rušení nebo oslabování výzkumné základny. Tak „uspořené“ prostředky nejsou navíc přesunuty na jiné organizace zabývající se výzkumnou činností, např. na vysoké školy. Tento postup je v příkrém rozporu s potřebami české společnosti i s praxí všech vyspělých zemí a je projevem hlubokého nepochopení úlohy vědy.

- Navrhuje neodkladné vytvoření týmu složeného ze zástupců Ministerstva životního prostředí ČR, AV ČR, vysoko-

kých škol a mimovládních organizací, který by připravil návrh koncepce výzkumu ekologie a životního prostředí člověka na nejbližší období; tento návrh by měl být předložen k diskusi odpovědným orgánům i odborné veřejnosti. Dosavadní absenci promyšlené vědní ekologické politiky považujeme za nepřijatelnou, ostatně stejně jako absenci souhrnné vědní politiky.

- Požaduje podstatné zvýšení finančních prostředků věnovaných na vědu, včetně ekologického výzkumu, a to bezodkladně.

- Navrhuje vytvoření týmu pro koordinaci grantových agentur, které financují, nebo mohou financovat, výzkumné projekty v ekologické oblasti.

- Navrhuje urychlené přehodnocení dnešního institucionálního zabezpečení ekologického výzkumu i návrhů na jeho zaměření, restrukturalizaci a redukování. Považuje za nevhodné a nežádoucí, aby se výzkumné ústavy v ekologické oblasti rušily dřívě, než bude jejich dosavadní práce komplexně zhodnocena a než bude přijata celková koncepce vědní politiky ČR.

Společnost pro trvale udržitelný život je připravena aktivně se podílet na řešení těchto problémů.

Josef Vavroušek